

RESEARCH ARTICLE

A Pakistani Translator: Huma Anwar

Shahzoda Namozova

3rd-Year Student Tashkent State University of Oriental Studies Toshkent, Uzbekistan

VOLUME: Special Issue 2026

PAGE: 125-127

Copyright © 2026 European International Journal of Multidisciplinary Research and Management Studies, this is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-Share Alike 4.0 International License. Licensed under Creative Commons License a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Abstract

This article analyzes the life and professional career of Pakistani translator and editor Huma Anwar. It discusses her development as a specialist in the field of translation. The article also highlights her contribution to Urdu literary translation, her editorial work, and her significance in contemporary literary processes.

KEY WORDS

Huma Anwar's life, Urdu translation studies, translation practice, Urdu literature, editorial work, awards.

INTRODUCTION

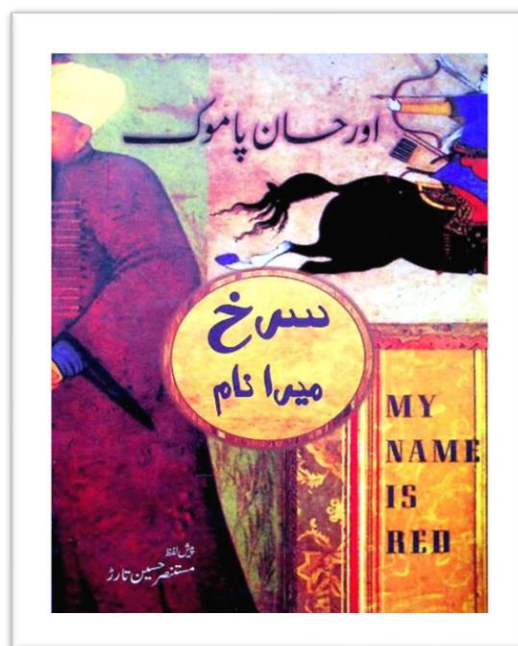
Huma Anwar Pokistonda mashhur tarjimon, tilshunos va jurnalist sifatida faoliyat olib boradi. U asosan turk, ingliz va urdu tillaridagi filmlar, seriallar hamda adabiy asarlarni tarjima qilish orqali keng ommaga tanilgan. So'nggi yillarda uning tarjimalari O'zbekiston va boshqa Markaziy Osiyo mamlakatlarida ham ommalashib bormoqda.

Huma Anvar Pokistonning Lahor shahrida tug'ilgan. Boshlang'ich ta'limni Lahorda olgan. U Kinnaird ayollar kollejida tahsil olgan, so'ngra Lahor universitetida statistika yo'nalishi bo'yicha magistrlik darajasini egallagan. Talabalik yillaridan boshlab adabiyot, tilshunoslik va tarjima san'atiga qiziqish uyg'ongan. Bu qiziqish keyinchalik kasbga aylangan. U urdu tilida tarjima, subtitr yaratish, ovoz berish va tarjima muharrirligi bilan shug'ullanadi. Ayniqsa, turk seriallari va filmlarini Pokiston tomoshabinlari uchun urdu tiliga tabiiy va ravon tarjima qilgani tufayli mashhurlikka erishgan. U oliy ta'limni filologiya yo'nalishida davom ettirib, tarjima nazariyasi va amaliy tarjima bo'yicha chuqur bilimga ega bo'lgan. Huma Anvar o'z faoliyatida ko'plab tillarni mukammal bilishi bilan ajralib turadi.

Kasbiy faoliyati: Huma Anvar ko'p yillar davomida tarjimonlik sohasida ishlagan. U tarjimon va muharrir sifatida bir qancha yo'nalishlarda faoliyat yuritib kelmoqda.

U tarjimon sifatida turli tillardagi (turk, yapon va ingliz tilida) asarlarni urdu tiliga tarjima qilgan. Tarjimalarida nutq uslubi,

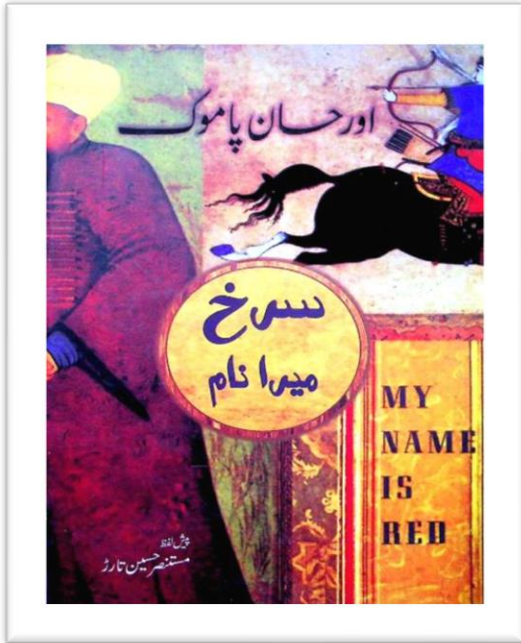
tilning o'ziga xosligi va original asarning ruhini saqlab qolishga alohida e'tibor beradi. Shuningdek, muharrir sifatida turli sohalarda tarix, siyosat, badiiy va badiiy bo'lmagan adabiyot

kitoblar tahriri bilan ham shug'ullangan. Tarjima jarayonida nafaqat tilni o'tkazadi, balki madaniy kontekstni, asarning ruhiy jihatlarini ham hisobga oladi [1].

Tarjimalari va ijodiy yutuqlari:

- My Name is Red (Orhan Pamuk) — urdu tiliga «Surkh Mera Naam» nomi bilan tarjima qilingan.
- The Forty Rules of Love (Elif Shafak asari) — urdu tiliga «Chalees Charagh Ishq Ke» nomi bilan tarjima qilingan.
- Life of Pi (Yann Martel asari) — urdu tiliga «Jeewan Pi Ka»

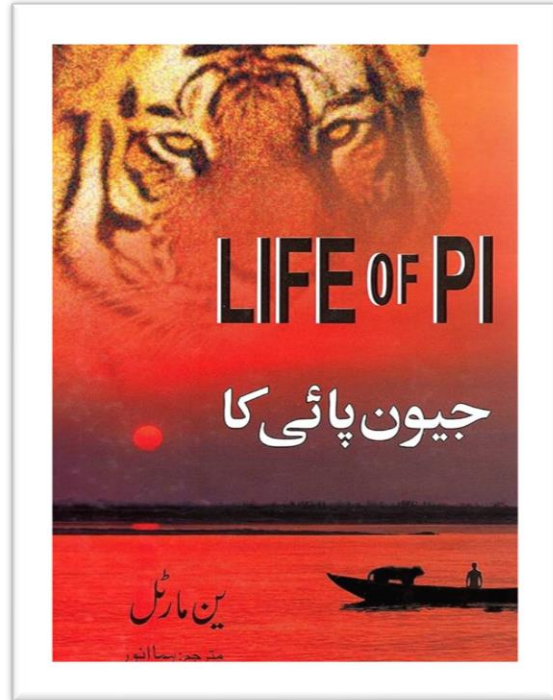
tarjima qilingan.

“Surkh Mera Naam” — Orhan Pamukning “My Name is Red” (“Mening ismim Qizil”) romanining Huma Anvar tomonidan qilingan urducha tarjimasidir. Bir vaqtning o'zida ayyorona qurilgan sirli detektiv, sehrli muhabbat hikoyasi va san'at qudrati haqida betakror mulohazalar majmuasi bo'lgan bu asar o'quvchini XVI asr Istanbulining dabdaba va diniy ziddiyatlari og'ushidagi hayotga olib kiradi. Muallif zamonaviy turk adabiyotining eng mashhur yozuvchilaridan biridir [2].

The Forty Rules of Love — turk yozuvchisi Elif Shafakning mashhur romani bo'lib, Huma Anvar uni urdu tiliga tarjima qilgan. Asar ikkita parallel hikoyadan iborat. Zamonaviy hikoya — Amerikada yashovchi Ella Rubenstein ismli ayol hayoti, uning ichki izlanishlari va ruhiy uyg'onishi haqida. U turmushidagi bo'shliq va ma'no izlash jarayonida sufiylik va sevgi falsafasini kashf etadi.

Tarixiy hikoya — XIII asrda yashagan buyuk mutafakkir va shoir Jaloliddin Rumi hamda uning ruhiy yo'l ko'rsatuvchisi

Shams Tabriziy o'rtasidagi do'stlik va ruhiy o'zgarishlar haqida. Shams Rumiga “sevgi qonunlari” — ya'ni hayot, bag'rikenglik, insoniylik va ilohiy muhabbat haqidagi 40 ta qoidani o'rgatadi [3].

nomi
bilan

“Jeewan Pi Ka” — Yann Martelning Man Booker mukofotiga sazovor bo'lgan “Life of Pi” romanining Huma Anvar tomonidan qilingan urducha tarjimasidir. Hayvonot bog'i egasining o'g'li bo'lgan Pi Patel hayvonlarning xatti-harakatlari haqida ensiklopedik darajadagi bilimga ega va hikoyalarni nihoyatda sevadi. Pi o'n olti yoshga kirganida, uning oilasi hayvonot bog'idagi hayvonlari bilan birga Hindistondan Shimoliy Amerikaga ko'chib ketishga qaror qiladi va yapon yuk kemasiga chiqishadi — hayvonlar esa yangi uylariga yuborilayotgan edi. Kema cho'kadi. Pi o'zini qutqaruv qayig'ida yolg'iz topadi. Uning yonidagi yagona “yo'ldoshlari” — bir giena, bir orangutan, yaralangan zebra va 450 funtlik Bengal yo'lbarsi Richard Parker edi. Ko'p o'tmay yo'lbars Pi'dan tashqari barcha hayvonlarni yo'q qiladi. Ammo Pi qo'rquv, bilim va ayyorligi sababli 227 kun davomida dengizda adashgan holda Richard Parker bilan bir qayiqda yashab qolishga muvaffaq bo'ladi. Nihoyat ular Meksika sohiliga yetib borgach, Richard Parker ortiga qaramay o'rmonga kirib ketadi va boshqa hech qachon ko'rinmaydi.

Pi'ni so'roq qilgan yapon tergovchilari uning hikoyasiga ishonishmaydi va undan “haqiqat”ni aytishini talab qilishadi. Uzoq davom etgan bosimlardan so'ng, Pi ularga ikkinchi hikoya aytib beradi — unda hech qanday mo'jiza yo'q, u ancha odatiy va ancha shafqatsiz. Ammo savol tug'iladi: qaysi biri asl haqiqat?”

Ma'lumot o'rnida aytib o'tish joizki, aynan ushbu asar to'g'risida film ham ishlangan [4].

Tarjimaning xususiyatlari: Tarjimada til jihatdan oson o'qiladigan va ifodasi ravon urdu tilidan foydalaniladi. Tarjimon original asardagi madaniy iboralarni ham hisobga olgan U tarjima san'ati orqali "adabiyotlararo aloqa" tarjima qilingan til va o'quvchi tilining madaniyati o'rtasidagi bog'lanishni mustahkamlaydi. Ushbu ishlar urdu tilida o'qiydigan kishilar uchun dunyo adabiyotiga eshik ochdi. Tarjimalar urdu tilida yangicha fikrlar, janrlar, mualliflarni tanitdi. Bu tarjimonlik sohasida muhim bosqichlardan biri hisoblanadi. Shuningdek, tarjima kitoblari — o'zbek tilida bo'lmasa-da — tarjima san'ati va til o'rganish nuqtai nazaridan ham foydali namuna bo'la oladi.

Tan olinishi va mukofotlari:

Tarjima san'ati — bu tillaro va madaniyaro ko'prik qurish san'atidir. U nafaqat lug'aviy o'tkazish bilan cheklanmaydi, balki til, madaniyat, uslub va ruhiy mazmuni ham o'z ichiga oladi. Huma Anvarning faoliyati mana shu nuqtada ahamiyatli:

- U tarjimada madaniy moslik (cultural sensitivity) nuqtasini alohida e'tiborga olgan.
- Tarjima orqali urdu tilida adabiy mazmuni boyitgan va yangi ovoz olib tushgan.
- Bundan tashqari, tarjima qilinayotgan kitoblar tanlov jihatidan ham yuqori — ya'ni, dunyo adabiyoti muhim asarlari qatorida.

Uchinchi tomon tomonidan e'tirof etilgan: masalan, urdu tarjimasini uchun mukofotlar olgan ("Best Translator" kabi). Bular tarjimonlik sohasida uning obro'sini oshirdi va tarjima san'atida o'rnak bo'ldi.

Ijodiy Yondashuvi: Huma Anvar tarjima jarayonida asl matn mazmunini buzmasdan, uni madaniy jihatdan moslashtirishga alohida e'tibor beradi. U tarjima jarayonida quyidagi prinsiplarga amal qiladi:

- Mazmunga sodiqlik
- Til ravonligi
- Madaniy moslik
- Tinglovchi va tomoshabin uchun tushunarlilik

Bu yondashuv uni boshqa tarjimonlardan ajratib turadi.

Mashhurligi va Ta'siri: Huma Anvarning tarjimalari Pokiston va o'zbek tomoshabinlariga turk madaniyati, urf-odatlar va zamonaviy hayotini tushinishda katta ko'mak beradi. U til o'rganayotgan yoshlar uchun ham katta ilhom manbai hisoblanadi.

Xulosa: Huma Anvar — nafaqat tarjimon, balki tillar va madaniyatlar o'rtasida ko'prik yaratuvchi ijodkor ayol. Uning faoliyati xalqlar o'rtasidagi madaniy yaqinlashuvga hissa qo'shmoqda. Bugungi kunda ham u tarjima sohasida samarali ijod qilib, minglab tomoshabinlarning hurmati va e'tiboriga sazovor bo'lib kelmoqda. Huma Anvarning ijodi bizga bir necha muhim xulosalarni berishi mumkinki, tarjima — bu oddiy "bir tildan boshqa tilga" o'tkazish emas, balki «madaniyatlararo suhbat» dir. Tarjimonning qadriyatlarini, tilga hurmati va adabiyotga munosabati juda muhim. Huma Anvarning tajribasi tarjima ishiga kirishmoqchi bo'lganlar uchun yaxshi namuna bo'la oladi — tilni, uslubni, madaniyatni hisobga olgan holda ishlash kerak.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yhati:

[1] – "This information was obtained by the Pakistani translator and editor Huma Anvar."

[2] – <https://www.rekhta.org/ebooks/detail/surkh-mera-nam-orhan-pamuk-ebooks/>

[3] – <https://www.amazon.com/Chalees-Charagh-Ishq-Ke-Urdu/dp/9696520670>

[4] – <https://share.google/8NbvMBvPsKRI8AEBN>